

"Me emme ole kauppatavaraa poliitikkojen ja pankkiirien käsissä."

Espanjan demokraattiliikkeen julistus, sivu 4

"Mitä euroalueen päättäjät voivat todella tehdä? Raaka totuus on: Ei paljoakaan."

sivu 5

VAIHTOEHTO

EURO

3/2011

Kuka antaa periksi?

P Ä Ä K I R J O I T U S

Kuka korjaa virheet?

Euromaiden rahoituskriisi on painamassa myös Suomen taantumaa. Maan hallitus on paljon vartijana. Kysymys ei nyt ole suomalaisten tekemisistä, sillä kriisi on alkanut maan rajojen ulkopuolelta. Hämmästyttävän nopeasti se on viemässä myös Suomen vientivetoiselta taloudelta vauhdin pois. Näinä aikoina punnitaan yritysten arvot. Ovatko firmat olemassa vain mahdollisimman suurten voittojen tuottajina? Vai onko työvoima se paljon mainostettu tärkein voimavara? Näyttää siltä, että viime aikoina keskeinen arvo on ollut pelkkä raha.

Esimerkiksi pankkimaailman moraalialia kuvaa Nordea-pankin ilmoitus yhteensä noin 2000 toimihenkilön irtisanomisesta Pohjoismaissa. Suomen osuudeksi on kaavailtu 650 henkilön vähennystä. Pankki perustelee yt-neuvotteluiden aloittamista ja väen irtisanomista ennakoimillaan kustannusten nousulla. Minkäänlaisia irtisanomisperusteita ei kuitenkaan ole olemassa, joten lopputileillä uhkaaminen on laitonta.

Onko yritysten omistajilla ja palkkajohtajilla mahdollisuutta edes miettiä muuta kuin voiton maksimointia? Sieltä suunnaltahan on jo useasti kuultu keskeinen filosofia, jonka mukaan yritysjohto on vastuussa vain osakkeenomistajille. Tämä tarkoittaa mahdollisimman suurta osinkoa. Vastuuta ei tunneta niitä kohtaan, jotka ovat voiton takoneet eli yrityksen työntekijät. Patruuna-ajoista on kuljettu pitkä matka sekä hyvässä että pahassa.

Euroalueen perustaminen virheelliselle pohjalle oli yksi nykyisen eurokriisin keskeinen tekijä. Kulunut sanonta voittojen maksimoinnista ja tappioiden siirtämisestä kansalaisten maksettavaksi toteutui joidenkin euromaiden tavassa hoitaa talouttaan. Pahinta tässä pelissä on se, että laskun maksavat aina tavalliset ihmiset.

Huolestuneena saa seurata niitä huimia, pääasiassa vastikkeettomia takuita, joihin eri euromaiden hallitukset pakotetaan pankkien ja yritysten pelastamiseksi. Nehän pelaavat meidän rahoillamme!

Nyt pitää toteuttaa perustavanlaatuisia muutoksia tapaan, jolla toimitaan. VEU onkin vaatinut kansanäänestystä kuulumisesta rahaliittoon. Adressi löytyy VEU:n nettisivuilta ja sen voi jokainen kansanäänestystä kannattava allekirjoittaa.

Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry:n
puheenjohtaja
Olli Salin

KUVA: TOIVO KOIVISTO

T A P A H T U M I A

SOSIAALIFOORUMI OULUSSA

Riosta liikkeelle lähtenyt sosiaalifoorumiaate leviää. Nyt uutena paikkakuntana on Suomen Oulu jossa sosiaalifoorumi järjestetään lauantaina 10.09.2011 klo 10.30. Paikkana on Oulun ev.lut. seurakuntatalo osoitteessa Isokatu 17.

VEU on mukana lauantaina klo 16.30 alkaen. Esitelmöitsijänä VEU:n hallituksen jäsen fil.lis. Mauri Nygård, joka alustaa aiheesta:

Mitä pahaa EU ja euro ovat tehneet suomelle?

EU ei ole kansalaisten projekti, vaan se on kansainvälisen suuren rahan uuskapitalistinen hanke tarkoituksella ottaa valta pois kansallisvaltioilta ja kansalaisilta.

EU vaikutti Suomessa jo ennen jäsenyyden alkamista. Maata ajettiin jäsenyyskuntoon ja siihen kuului myös vahvan markan politiikka. Se aikaansai lopulta integraatiolaman, mikä koetteli muitakin Euroopan talusliittoon pyrkiviä maita.

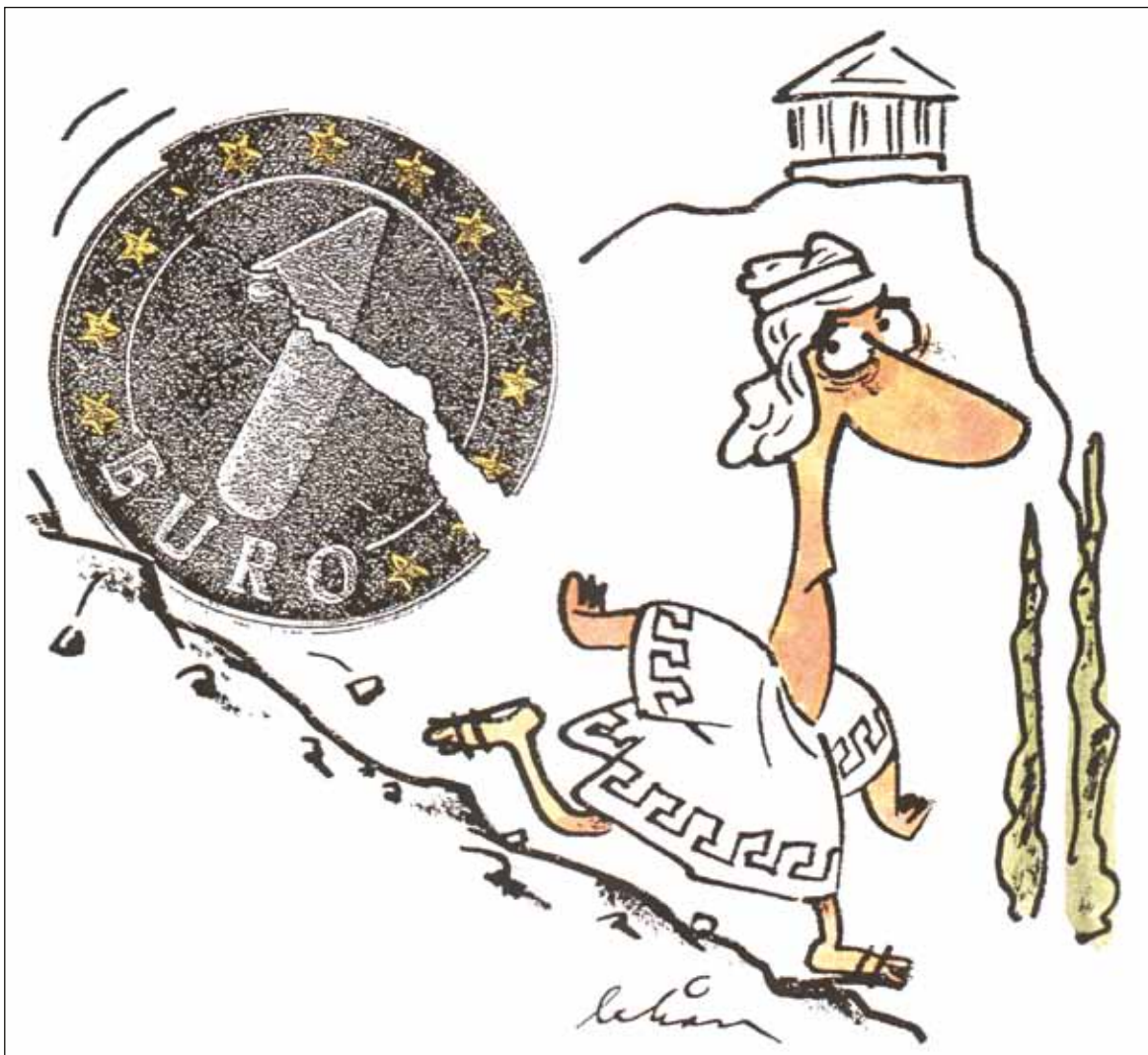
Laman varjolla "säästään" alettiin purkaa hyvinvointivaltiota. Sama jatkui jäsenyyden aikana. Paavo Lipposen hallituksen kaudella valuutaksi otettiin euro, vastoin perustuslakiamme.

Kapitalismin edistämistä on toteutettu pienin askelin ja usein todellisten tai keksittyjen kriisien avulla. Niin myös nyt, kun sosiaalidemokraateilla on Esko Ahon kaltainen nuori, esiintymiskykyinen johtaja kapitalismin puhemiehenä. Jutta Urpilainen on uusi Esko Aho.

Tilaisuuden järjestää Vaihtoehto EU:lle Keski-Pohjanmaan paikallisosasto

Vaihtoehto EU:lle toimistossa myynnissä kirjoja:

Esko Seppänen: Oma pääoma
Antti Holopainen: Tekijä ja näkijä - Antti vasemmalta
Matti Salminen: Yrjö Kallisen elämä ja totuus

VAIHTOEHTO EU:LLE -lehti

Päätoimittaja: Olli Salin • Julkaisija: Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry - VEU •
Postiosoite: Mäkelänkatu 15, 00550 Helsinki • Puhelin: (09) 682 3422 • Sähköposti: veu@co.inet.fi • Pankki: Sampo 800015-926663 • Taitto: Asmo Koste • Paino: Satakunnan painotuote

Osattomuuden aikapommi räjähtelee Euroopassa – ryhtyykö Suomi pommin purkajaksi?

Suomen kouluampumiset, Oslon tuore terroriteko ja brittinuorison riehunta -kaupallinen media pursuaa viikkotolkulla sensaatio-uutisointia. Erilaiset asiantuntijat ja merkittävät psykiatrit tekevät etädiagnooseja tekoihin syyllistyneistä. Toisaalta aito yhteisöllinen hätä ja ahdistus välittyvät yhtä aikaa, kun ihmiset jakavat median kautta suruaan ja myötäelämistään järkyttävien tekojen uhrien ja neuvottomuuden tunteen kanssa.

Julkisuuden kommentaattorien enemmistö jakaa näkemyksen, että yhteiskuntamme on sairas.

Miten on mahdollista, että ihmiskunnan tieteellisen ja sosiaalisen kehityksen kärkeä elävä eurooppalainen ihmisyyhteisö on kykenemätön estämään sosiaalisen syrjäytymisen?

Tämän ilmiön myöntämään yleisimmin olevan käsittämättömien tekojen takana.

Miksi Breivik kuvitteli nousevansa suureksi sankariksi, kun hän valmistautui vuosikautia hirmutekoon ja työstä poliittista ihmisten alistamista ja ihmisvihaa tihkuvaa manifestiaan?

Tällaisia sankareita nousi kansanjohtajiksi Euroopassa 30-luvulla; tunnetuimpina heistä Hitler, Mussolini ja Franco. Heidän aatteidensa kannattajia löytyy edelleen useista Euroopan maista.

Breivikin manifesti näyttää vetäneen vesiperän ainakin Norjassa ja Ruotsissa, jossa äärioikeiston kannatus on romahtanut joukkosurman jälkeen. Lähiöiden osattomuutta kokevat brittinuoret mellakoivat ilman selvää tavoitetta, johon oikeistolainen hallitus reagoi voimakkaasti syyllistämällä uhrin -niin kuin aina ennen-

kin vastaavissa tilanteissa. Suomalainen tapa purkaa osattomuuteen liittyvää pahaa oloa suuntautuu epätoivoina väkivaltaisina tekoina, sekä lähipiiriin että itsetuhona. Markkinavoimat ovat löytäneet alkoholin sekä lievästi rauhoittavien ja unilääkkeiden tehon, keino suumentaa syrjäytyneen kansanosan kapinahenki.

Suomen uusi hallitus julisti ohjelmassaan päätavoitteekseen nuorten syrjäytymisen ehkäisyn.

Olen seurannut syrjäytymisprosesseihin liittyvää osattomuuden kokemista työni kautta jo 40 vuotta. Olen aina kokenut, ja niin valitettavasti koen tälläkin kertaa, viranomaisten ja poliitikkojen puheet ilmiöstä ulkokohtaisina, ylhäällä tapahtuvina julistuksina ja lupauksina ilman riittävä kosketusta reaali maailmaan. Tilastot eivät kerro sitä, mitä ihmisen korvien välissä liikkuu.

Sosiaalinen media on tarjonnut ihmisille uudentyypisen mahdollisuuden jakaa tunteitaan ja mobilisoida kansanliikkeitä. Mahdollisuutta käytetään niin hyvässä kuin pahassakin.

Näin on tapahtunut Pohjois-Afrikassa, missä hallituksia on kaatunut ja Etelä-Euroopassa missä ihmisten vilpityn pyrkimys on ollut kansalaisosallistuminen ja demokratian laajentaminen. Kuluneen kesän purkaukset Norjassa ja Britanniassa ovat olleet joko äärioikeistolaisia terroritekoja tai jäsentymätöntä pahan olon purkamista lähiympäristöön. Suomen koulusurmissakin on ilmennyt jäsentymätöntä ihmisvihaa, joka on ollut sukua vastaaviin ilmiöihin USA:ssa ja Keski-Euroopassa sekä kaukaista sukua yksilöpsykolo-

Kirjoittaja toimi Järvenpään sosiaalisairaalan ylilääkärinä vuosina 1997-2010 ja on VEU:n hallituksen jäsen.

gisella tasolla Norjan terrori-iskuun.

Ainakin toinen suomalaisista itsensä surmanneista alkoi ampua koulutovereitaan kuvittelemalla "vallankumouksen" alkavan näin.

Tapahtumat osoittavat, miten nettiverkostot mahdollistavat häiriintyneiden ajatusten leviämisen ja muuttumisen hirmuteoiksi. Kaupallisen median sensaatiomainen tapa käsitellä järkyttäviä tapahtumia antaa kimmokkeen sille, että julkisuutta teoillaan hakevat saavat sen myös aikaan.

Näin vihapuheesta on tullut turvallisuusuhka, joka on mahdollistanut äärioikeistolaisten ilmiöiden uudentyypisen leviämisen.

Ilmiö koskettaa paitsi EU-maita sekä kaikkia länsimaita, Venäjää ja melkoisella varmuudella myös kansannousun kokeneita Arabimaita, joista ainakin Libyassa tilanne saattaa kehittyä

Irakin tapahtumien toisinnoksi. Tähänkin prosessiin ovat sekaantuneet NATO ja EU:n suurvallat. Vastaavalaalainen kaaos on saatu aikaan aiemmin Irakin lisäksi Somaliassa, Balkanilla, Ruandassa ja Afganistanissa.

Viime vuosien ja vuosikymmenten konfliktien ylhäältä käsin toteutetuista ratkaisuyrityksistä tulisi ottaa oppia. Kokemus osoittaa, että USA- tai Eurooppavetoinen "herrakansojen" tuho- ja alistamisvoimaan perustuva hallitsemistapa on tulossa tiensä päähän.

EU:n liittovaltio eurooppalaisen demokratiavajeen ratkaisuna on historiallisen kokemuksen mukaan vanhanaikainen. Euroopan kansat niin idässä, lännessä kuin etelässä kaipaavat oikeaa osallisuutta.

Miten olisi, jos vallanpitäjät alkaisivat oikeasti kuunnella osattomien ääntä ot-

tamalla heidät aidosti mukaan? Retoriikassahan näin jo on. YK:n ihmisoikeuksien julistus ja Suomen perustuslain sosiaaliset perusoikeudet vakuuttavat takavansa yhdenvertaisuuden.

Olisi aika siirtyä sanoista tekoihin. Osattomuuden poistaminen ei toteudu julistuksin.

Ensiksi tulee turvata elämisen ja olemisen perusedellytykset ja uskottava tulevaisuuden visio.

Etelä-Euroopan nuoret ovat lähteneet liikkeelle järjestäytyneesti; sekä vaatimalla että rakentamalla omalla toiminnallaan uudentyypistä osallisuutta.

Suomi oli eurooppalaisen demokratian tienraivaaja runsaat 100 vuotta sitten. Historia on toistanut ennenkin itseään, mutta aina uudella tasolla. Miksei siis tulevaisuudessakin?

Espanjan demokratia- liikkeen manifesti

Me olemme tavallisia ihmisiä. Olemme kuin sinä: ihmisiä, jotka lähtevät joka aamu opiskelemaan, töihin tai etsimään työtä, ihmisiä joilla on perhe ja ystäviä. Ihmisiä, jotka työskentelevät kovasti joka päivä tarjotakseen paremman tulevaisuuden lähipiirilleen.

Jotkut meistä pitävät itseään edistyksellisinä, toiset konservatiiveina. Jotkut meistä ovat uskovaisia, toiset eivät. Joillain meistä on selkeästi määritellyt ideologiat, toiset ovat epäpoliittisia, mutta me olemme kaikki huolestuneita ja vihaisia ympärillämme vallitsevasta poliittisesta, taloudellisesta ja sosiaalisesta tilanteesta; korruptoituneiden poliitikkojen, liikemiesten ja pankkiirien jättäessä meidät avuttomiksi, ilman ääntä.

Tästä tilanteesta on muodostunut normaali, päivittäinen kärsimys, ilman toivoa paremmasta. Mutta jos

yhdistämme voimamme, pystymme muuttamaan vallitsevan tilanteen. On aika muuttaa asioiden tilaa, aika rakentaa yhdessä parempi yhteiskunta. Siksi me vaadimme ponnekkaasti, että:

- ◆ Jokaisen edistyneen yhteiskunnan etusijalla tulee olla tasa-arvo, edistys, solidaarisuus, kulttuurin vapaus, kestävä kehitys, hyvinvointi ja ihmisten onnellisuus.

- ◆ Yhteiskuntamme tulisi turvata seuraavat kiistämättömät oikeudet: oikeus asuntoon, työhön, kulttuuriin, terveyteen, poliittiseen päätöksentekoon, henkilökohtaiseen kehitykseen sekä kuluttajan suoja terveelliseen ja onnelliseen elämään.

- ◆ Hallituksemme nykytila ja taloudellinen järjes-

Yhdistyneinä kohti maailman muutosta 15. lokakuuta

15. lokakuuta kansalaiset ympäri maailmaa kokoontuvat kaduille ilmaistakseen suuttumuksensa siitä kuinka poliittikot ja suuryritykset polkevat heidän oikeuksiaan. *Democracia real Ya* (Tosi Demokratia Nyt) kutsuu Sinutkin osallistumaan tähän rauhanomaiseen protestiin, joko liittymällä toimintaamme tai järjestämällä jotain muuta toimintaa täksi päiväksi. On aika kohottaa äänemme. Kyseessä on meidän tulevaisuutemme, eikä mikään voi pidätellä miljoonien ihmisten voimaa, kun he yhdistyvät saavuttaakseen yhteisen päämäärän.

Democracia real Ya on foorumi, joka perustettiin Espanjassa koordinoimaan kansalaisliikkeiden toimintaa. Tunnus "Me emme ole kauppatavaraa poliittikojen ja pankkiirien käsissä", keräsi tuhansia ihmisiä kaduille 15. toukokuuta vaatimaan osallistuvampaa demokratiaa, torjumaan korruptiota Espanjan poliittisessa järjestelmässä ja vastustaakseen meille langetettuja ankaria talouspakotteita. Menestyksekkään ensimmäisen mielenosoituksen myötä syntyi uusia kansanliikkeitä. *Acampandaseja* (telttakyliä) pystytettiin useiden kaupunkien keskustoreille, hieman samaan tapaan kuin Tahir-aukion valtauksessa Kairossa. Telttakylien kansankokoukset mahdollistivat yhteisten päämäärien asettamisen kattavan epähierarkisen päätöksentekoprosessin kautta.

Toukokuun 15:n päivän liike laajeni nopeasti Espanjan ulkopuolelle ja innoitti toimintaa monissa kaupungeissa ympäri maailmaa, mm. Euro-sopimuksen vastaisin mielenosoituksin.

Talousvaikuttajien painostuksesta poliittiset päättäjämme toimivat hyödyttäkseen harvoja, välittämättä mahdollisista sosiaalisista, inhimillisistä tai ympäristöllisistä seurauksista. Tukemalla sotia taloudellisessa voitontavoittelussaan ja köyhdyttäessään kokonaisia kansakuntia, johtavat luokkamme riistävät meiltä oikeuden vapaaseen ja oikeudenmukaiseen yhteiskuntaan.

Siksi me kutsumme Sinut yhtymään tähän rauhanomaiseen taisteluun ja levittämään sanomaa, että yhdessä meillä on mahdollisuus muuttaa tämä sietämätön tilanne. Lähtekäämme kaduille 15. lokakuuta. Heidän on tullut aika kuunnella meitä. Yhdistyneinä me saamme äänemme kuuluviin!

Lokakuun 15. toimintapäivä Helsingissä

Espanjasta liikkeelle lähtenyt kansalaisten demokraattiliike on rantautunut myös Suomeen.

Vastauksena *Democracia real Ya!* :n heittämään haasteeseen järjestetään Helsingin Narinkkatorilla 15. lokakuuta 2011 n. klo 11.00 -14.00 toimintapäivä.

Valmisteluun osallistuu toistakymmentä kansalaisjärjestöä.

Tapahtuman tarkoitus on innostaa kansalaisia keskusteluun ja toimintaan espanjalaisten esiin nostamalla temalla: Me emme ole kauppatavaraa poliittikojen ja pankkiirien käsissä.

VEU on mukana ja kannustaa kaikkia demokratian tilasta sekä muutoksen mahdollisuudesta kiinnostuneita runsain joukoin paikalle!

telmämme eivät huolehdi näistä oikeuksista ja ovat monin paikoin esteenä ihmisten kehitykselle.

◆ Demokratia kuuluu kansalle (demos = ihmiset, kratos = hallitus), joka tarkoittaa että hallitus muodostuu meistä jokaisesta. Espanjassa suurin osa poliitikoista ei kuitenkaan edes kuuntele meitä. Poliitikkojen tulisi välittää meidän viestimme instituutioille, tarjota kansalaisille mahdollisuus poliittiseen osallistumiseen suorinta tietä ja näin edesauttaa koko yhteisön etua, sen sijaan että he rikastuisivat ja hyötyisivät meidän kustannuksellamme sekä avustuen ainoastaan suurten taloudellisten voimien diktaatturia pitäen heitä vallassa kaksipuoluejärjestelmällä, jonka murtamattomuuden akronyymeja PP & PSOE ovat.

◆ Vallanhimo ja vallan keskittyminen vain muutamille; tämä luo epätasa-arvoa, jännitteitä ja epäoikeudenmukaisuutta, joka taas johtaa väkivaltaan jonka me tuomitsemme. Vanhentunut ja luonnoton taloudellinen malli ruokkii sosiaalisen koneiston syöksykierrettä, joka kuluttaa itsensä rikastuttamalla muutamia ja sysäämällä loput köyhyyteen. Lopulta se romahtaa.

◆ Nykyisen järjestelmän tahto ja tarkoitus on rahan

keskittäminen, huolimatta yhteiskunnallisesta hyödyllisyydestä tai hyvinvoinnista. Resursseja tuhlaten, planeettamme tuhoten, luomalla työttömyyttä ja tyytymättömiä kuluttajia.

◆ Kansalaiset ovat rattaita tässä koneistossa, joka on suunniteltu rikastuttamaan pientä vähemmistöä, joka ei välitä meidän tarpeistamme. Me olemme nimettömiä, mutta ilman meitä mitään tällaista ei olisi olemassa, sillä me liikutamme koko maailmaa.

◆ Jos me yhteisönä opimme olemaan luovuttamatta tulevaisuuttamme abstraktille taloudelle, joka ei koskaan tule hyödyttämään enemmistöä, me voimme lopettaa tämän hyväksikäytön josta me kaikki kärsimme.

◆ Me tarvitsemme eettisen vallankumouksen. Sen sijaan, että asetamme rahan ihmisten edelle, meidän pitää palauttaa se omaan käyttöömmeksemme. Me olemme ihmisiä, emme tuotteita. Minä en ole sen tulos mitä minä ostan, miksi minä ostan tai keneltä minä ostan.

Kaikesta yllämainitusta johdettuna olen raivoissani Luulen, että voin muuttaa sitä.

Luulen, että voin auttaa. Minä tiedän, että yhdessä me voimme.

Kroatia liittymässä EU:hun

Kroatia on ensimmäinen Länsi-Balkanin maa, joka liittyy Euroopan unionin jäseneksi, todennäköisesti heinäkuussa 2013. Jäsenyysneuvottelut saatiin päätökseen kesäkuun lopussa. Puolan ulkoministeri Radek Sikorski on valmis järjestämään liittymissopimuksen allekirjoitussereemoniat Brysselissä, Warsavassa ja Zagrebissa samanaikaisesti loppuvuodesta. Sikorski on sanonut että liittymissopimusta voisi kutsua vaikka "Warsovan sopimukseksi". Sopimus on vielä ratihoitava kussakin nykyisessä EU:n jäsenmaassa ja tämä vienee aikaa noin puoli-toista vuotta.

Kroatian perustuslain mukaan EU:hun liittymisestä on järjestettävä kansanäänestys. Tämä suoritetaan todennäköisesti loppusyksyllä ennen joulukuun parlamenttivaaleja. Mielipidemittauksien mukaan tällä hetkellä Kroatiassa 47 % kannattaa EU-jäsenyyttä, 44 % vastustaa ja 9 % ei osaa vielä sanoa kantaansa. Tässä olisi hyvä mahdollisuus EU-kriittisillä tahoilla olla tukemassa vastustajien työtä, auttaa heitä markkinoinnissa ja tiedotuksessa. Varmaa on, että EU aikoo järjestää massiivisen markkinointikampanjan aivan kuten se on aikoinaan tehnyt esim. Baltian maissa.

Kroatialaiset haluavat säilyttää oman vuosituhantisen kulttuurinsa ja haluaa korostaa omia kielipiirteitään ja kutsuu omaa kieltään nykyään kroaatiksi. Entinen serbokroatian kieli on nykyään jaettu bosniaksi, kroaatiksi ja serbiksi. Nähtäväksi jää miten tällaiset pienet kielet säilyvät EU:ssa.

Mikä ajaa Balkanin maita EU:n syliin? EU tarvitsee lisää maksajia, mutta löytyykö ratkaisu näistä köyhistä ja korruptoituneista Länsi-Balkanin maista? Komissio seuraa Kroatian velvoitteiden täyttämistä ja se raportoi niistä säännöllisesti jäsenmailleen aina liittymiseen saakka.

Kroatia on Naton jäsenmaa ja tässä taitaakin olla yksi syy haluun liittyä EU:n jäsenyyteen.

Lea Launokari
VEU:n hallituksen jäsen

Markkinat, hallitukset ja äänestäjät: Euroalueen kieroutunut kolmiodraama

Euroalueen velkakriisi on sysännyt markkinat viime aikoina vapaaseen pudotukseen ja vaikka Yhdysvaltain viimeaikaiset työttömyysluvut saattavat tarjota lyhyen hengähdystauon, nämä pelot todennäköisesti palaavat pian.

Kriisin ytimessä on yksi yksinkertainen, mutta poliittisesti sitäkin monimutkaisempi ongelma: euroalueelta puuttuu lainojen viimeinen uudelleenjärjestelijä.

21. heinäkuuta EU johtajat sopivat, että euroalueen lainarahasto eli ERVV (Euroopan rahoitusvakausväline) mieluummin kuin EKP (Euroopan Keskuspankki), saa luvan toimia viimeisenä varmistajana ja toimittaa käteistä kiipelissä oleville hallituksille ja pankeille.

ERVV:lle ei kuitenkaan myönnetty tarvittavaa pääomaa johtuen jäsenmaiden poliittisista paineista ja se taas johti markkinoiden epävarmuuteen, jota EU päättäjien ristiriitaiset kommentit vain lisäsivät. Näin ollen nyt tehty sopimus saattoi lyhyellä tähtäyksellä jopa huonontaa tilannetta.

Tämä kuvastaa sitä mahdollonta valintaa, joka riivaa euroaluetta sen pyrkiessä tyydyttämään markkinoiden pyrkimystä kohti kiinteämpää talousunionia ja äänestäjiä, jotka vastustavat kiivaasti tällaista kehitystä.

Mitä on odotettavissa?

Teoriassa on kaksi tapaa pehmentää välitöntä kriisiä, mutta kummatkin vaihtoehdot näyttävät poliittisesti mahdottomilta toteuttaa:

1) EKP puuttuu tilanteeseen: Markkinat toivovat EKP:n aloittavan Espanjan ja Italian valtionlainojen osto-operaation. Irlannin ja Portugalin lainapapereiden osto (jota EKP on jo harjoittanut) on käytännössä turhaa, sillä nämä maat ovat jo mukana EU valtioiden tuke-
missa talouden pelastamis-
paketeissa eli käytännössä markkinoiden ulkopuolella. Sen sijaan Espanjan ja eri-

tyisesti Italian valtionlainat ovat liikkeessä. Tosiassassa EKP:n viime päivien interventio saattoi pahentaa tilannetta sen toimiessa epävarmasti, nostattaen odotuksia ja jättäen kuitenkin hankimatta Italian ja Espanjan velkapapereita. Tämä johti näiden maiden lainakorkojen jyrkkään kasvuun.

Miksi tilanne on poliittisesti ongelmallinen: Jotta EKP:n tukioistoilla olisi todellista vaikutusta, niiden tulisi olla kooltaan massiivisia. Nyt ne ovat kuin pisaroita meressä verrattuna FED:in tai Englannin keskuspankin harjoittamaan uuden rahan (*tai velan*) lisäykseen. Ottaen huomioon, että EKP on jo sitonut 444 miljardia euroa PIIGS-valtioihin, tällainen liike olisi askel tuntemattomaan ja täysin selkeä talouspoliittinen sekaantumisen, joka on vastoin sen omia sääntöjä sekä niitä lupauksia, joita annettiin saksalaisille äänestäjille 90-luvulla. Saksalaiset päättäjät nousisivat välittömästi vastustamaan tällaisia toimia. Tilanteen monimutkaisuutta kuvaa se, että useat EKP:n hallituksen jäsenet ovat *jo nyt* äänestäneet näitä suhteellisen vaatimattomia tukioistoja vastaan. Joka tapauksessa, jos EKP ottaisi tällaisen roolin ja riskin, niin se vaatisi itselleen suuren määräysvallan koko euroalueen talouspolitiikasta ja painostaisi jäsenvaltioita tiukkaan kuriin. Tämä johtaisi keskuspankin puuttumiseen poliittiseen päätöksentekoon. Näin epädemokraattista tilannetta pyritään välttämään kaikin keinoin.

2) Euroopan rahoitusvakausvälineen koon radikaali kasvattaminen: ERVV:n nykyinen koko (n.

KUVA: TOIVO KOVISTO

440 milj. euroa) on aivan liian vaatimaton taatakseen Italian ja/tai Espanjan mahdollisen lainoituksen. Italiassa on valtionlainaa n. 1600 miljoonaa euroa ja Espanjan lainat ylittävät 600 miljoonaa euroa. Tilannetta pahentaa se, että suuri osa näistä lainoista pitäisi maksaa pois lähivuosina. ERVV:n lainatakauspääoma tulisi näin ollen ainakin nelinkertaistaa ja vähintäänkin tuplata, jotta sillä olisi minkäänlaista vaikutusta mahdollisen rahoituskriisin ratkaisemiseen.

Miksi tämä on poliittisesti ongelmallista: Säilyttääkseen kolmen A:n luottoluokituksen ERVV:n on käytännössä turvaututtava euroalueen kuuden tripla-A maan apuun eli suurin taakka lankeaisi näiden maiden velkatakaussumman yli neljännekseen niiden BKT:sta. Tämä taas olisi kohtalokasta näiden maiden omille luottoluokituksille ja taloustilanteelle. Tällaista sopimusta ei saada aikaiseksi, jos ei täydellisesti ohiteta äanes-

täjiä, joiden kiihkeä vastustus vain lisääntyy. Kaikki pääomalisäykset täytyy hyväksyttävä kansallisissa parlamenteissa ja ottaen huomioon millaisen metelin jo nykyisetkin, suhteellisen vaatimattomat, lainatakuut ovat nostattaneet Suomen, Saksan ja Hollannin parlamenteissa, on läpimeno epätodennäköistä. Heinäkuussa ja aikaisemmin tänä vuonna sovitut lainatakuuksien lisäykset ovat vielä vahvistamatta.

Kuinka kauan Espanja ja Italia kestävät?

Italia ja Espanja kestävät lainakorkojen nousua jonkin aikaa (muutaman kuukauden). Pidemmällä aikavälillä korkokustannukset lisäävät niiden budjettivajetta merkittävästi ja pakottavat ne tiukkaan taloukuriin, joka on erittäin epäsuosittua sisäpoliittisesti ja uhkaa tukahduttaa kaiken kotimaisen kasvun mahdollisuudet. Kasvatvat korkomenot heijastuvat myös näiden maiden rahoitussektorille, joka kompen-

soi kustannusten nousua tiukentamalla lainaehdoja.

Molemmat maat kärsivät matalasta kasvusta ja heikosta kilpailukyvyistä. Erytyisesti Italiasta puuttuu uskottava toimintasuunnitelma, jolla se pysäyttäisi lumipallo-efektin saaneen luottokriinsä, jossa pelkät lainojen korkomenot ylittävät nykyisen talouskasvun, jolloin velka vain lisääntyy suhteessa maan BKT:een. Italian ja Espanjan on jotenkin löydettävä vastaus siihen kuinka pitkällä tähtäimellä välttämättömät muutokset talouskasvun kohentamiseksi ja kilpailukyvyyn parantamiseksi saadaan aikaan epäonnistuneen valuuttaunionin rajoitusten puitteissa.

Onko olemassa mitään vaihtoehtoja, jolla eurokriisin tartuntavaara saadaan pysäytetyksi lyhyellä aikavälillä (ja ennen kuin se on liian myöhäistä)?

Jos ERVV:n radikaali laajentaminen ja EKP:n talouspoliittinen monopoli suljetaan pois poliittisten rajoi-

tusten takia niin mitä euroalueen päättäjät voivat todella tehdä? Raaka totuus on: Ei paljoakaan.

Euroalueen poliittiset johtajat ovat tuhlanneet hirveästi aikaa ja liikkumatilaa täysin epäonnistuneisiin toimenpiteisiin eli talouden pelastuspaketteihin.

Kreikan, Irlannin ja Portugalin talouksien uudelleen järjestely vaikuttaa nyt houkuttelevimmalta vaihtoehdolta. "Tartunnan" rajoittumista odotellessa talouksien välttämättömät uudistukset käyvät yhä kivuliimmiksi, markkinat yhä epävarmemmiksi, lainakorot nousevat lisäten valtiontalouksien painetta - ja samalla kriisi imaisee mukaansa yhä uusia maita.

ERVV:n pääomia voitaisiin käyttää hätävarana eurooppalaisille pankeille ja pääomittaa niitä.

EKP voisi jatkaa valtionlainojen sisäänostoa lyhyellä aikavälillä, mutta esittää samalla pitkän aikavälin suunnitelman kuinka tämä toiminta ajetaan alas.

On puhuttu jopa euroalueen rahamäärän kasvattamisesta. On kuitenkin epäselvää onnistuuko se, koska rahan määrän lisääminen (joko sähköisen tai ko-

van valuutan) vatii EKP:n hallituksen hyväksynnän ja sellaiset kolmen A:n maan keskuspankit kuten Saksan, Suomen ja Hollannin vastustanevat päätöstä. Vaikka päätös menisikin läpi, itse rahan jakelumekanismi olisi ongelmallinen sillä rahan levittäminen tapahtuisi jäsenmaiden keskuspankkien kautta sen mukaan mikä on niiden rahoitusosuus EKP:ssä. Tämä tarkoittaisi, että Saksalle kertyisi valtava rahamäärä, jota se ei välttämättä tarvitse tai edes halua.

Joko loppu hämmöttää?

Mahdottomat lyhyen aikavälin valinnat eli markkinoiden vaateiden tyydyttäminen vastaan demokratian asettamat rajoitukset, paljastavat sen valuvian, joka oli sisäänrakennettuna euroalueeseen sen perustamisesta asti. Kova valinta, joka oli väistämätön jo euroa perustettaessa, lähestyy: tyydyttää markkinavoimien toiveet ja jyrätä äänestäjät perustamalla täysivaltainen talousunioni - tai antaa euroalueen hajota.

05.08.2011

Open Europe

OpenEurope

OpenEurope on Lontoossa ja Brysselissä toimiva EU:n toimintaa tarkkaileva "thinktank" eli ajatushautommo. Se ajaa liberaalia talouspolitiikkaa, mutta korostaa demokraattisen päätöksenteon ja avoimuuden merkitystä julkisessa hallinnossa.

OpenEurope ylläpitää web-sivuja (openeurope.org.uk), joilla se julkaisee ajankohtaista tietoa ja analyyssejä EU:n toiminnasta. OpenEurope rahoittaa toimintansa yksityishenkilöiden lahjoituksilla.

Useat tiedotusvälineet käyttävät sen julkaisuja ja OpenEuropea pidetään luotettavana, joskin EU-kriittisenä, asiantuntijatahona.

Artikkelin julkaisemisen jälkeen merkittävimpiä muutoksia euroalueen kriisissä ovat olleet:

- IMF:n pääjohtajan Christine Lagarden toive ERVV:n pääoman käyttämisestä eurooppalaisten pankkien pääomittamiseen.

- Yhä kiihtyvämpi keskustelu eurobondien eli euroalueen yhteisen lainaperin perustamisesta, joka johtaisi käytännössä keskittyyyn talousjärjestelmään ja kaventaisi jäsenmaiden talouspoliittista itsemäärämis-oikeutta merkittävästi. Euroalue alkaisi ottaamaan ja maksamaan yhteistä velkaa.

- EK:n talouspolitiikan johtajan, Jussi Mustosen, ehdotus Euroopan pelastuksen pankin (EPP) perustamiseksi. Tämä korvaisi kaikki nykyiset "vakaustvälineet" ja EKP toimisi takajana.

- Suomen vaatimat Kreikka-lainojen takaukset on tyrmätty, mutta yritystä jatketaan -epätoivoisesti.

- OECD:n pääsihteeri Angel Gurría mukaan talouspoliittisesta johtajuudesta tulevat "signaalit ovat sellaisia, että me emme pysty päättämään siitä, paljonko kello on - emme edes siitä, onko jossain kelloa".

Mustaa huumoria

Syyskuun ensimmäisen päivän lehdet kertoivat, miten Nordea pankki ja metsäjähti UPM tulevat irtisanoimaan väkeään. Kurssit siitä kohosivat.

Nordea on tehnyt hyvää tulosta viime aikoina ja olihan UPM:lläkin varaa ostaa Myllykosken tehtaot lopeuttaviksi, kuten nyt on selvinnyt. Molempien yritysten hallitusten puheenjohtaja on Björn Wahlroos. Nalle.

Seuraavan päivän Keskipohjanmaassa, maakuntalehdessä, kirjoitti lehden päätoimittaja Lassi Jaakkola kolumnin otsikolla "Nalle ehdolle". Wahlroosista siis Suomen presidentti!

Jaakkola perustelee esitystään hyvin. Niin hyvin, että 95 % lukijoista ottaa kaiken täydestä. Viisi prosenttia saattaa epäillä, että ehkä Jaakkola viljelee mustaa huumoria.

Mutta olisihan se loogista. Kukapa toinen suomalaisista täyttäisi paremmin kaikkien Suomen edustajapuolueiden edistämisen uusliberalismin ihanteen? Ei kukaan. Hän on osoittanut, miten suhteilla ja taidolla maailma valloitetaan. Metsästetään kuninkaallisten kanssa ja viihdytään keskittyvän yritysmaailman huipulla.

Esimerkiksi SDP:n ehdokasehdokkaista mainostettiin Paavo Lipponen kalpeene rehellisyydessä Nalleen verrattaessa. Onhan Lipponen oikeistolaisempi kuin Kokoomuksen Niinistö, mutta kyllä Nalle meni oikealta ohi Lipposenkin. Nalle on sanonut suoraan, miten maata ja maailmaa on hallittu ja pitää hallita. Ainut tärkeä asia on mahdollisimman suuri voitto omistajille. Sillä periaatteella hyvä tulee ja on tullut.

Kun haastattelin Wahlroosia Vaihtoehto EU:lle lehteen vuonna 1993, niin jo silloin hän kertoi avoimesti, miten palkkahaitaria on Suomessa levennettävä. Siten saadaan kaikki töihin ja pärjätään integraatiossa.

Ihmiset voivat taasen palata piikoja, autonkuljettajia, jne. Wahlroos kaipasi sadan vuoden takaista yhteiskuntaa, jolloin hänen mielestään ei ollut työttömyyttä, mutta sen sijaan oli palvelusväkeä. Epäilin kyllä

mieleissäni Wahlroosin tilastoja.

Sauli Niinistön ollessa valtiovarainministeri ja Paavo Lipposen ollessa pääministeri tuota Nallen linjaa sitten toteutettiin. Jatkettiin Esko Ahon (kesk) hallituksen aloittamalla tiellä. Tuloksiakin on saatu.

Niinpä Stakesin tutkimuksen mukaan ensimmäisen kymmenen EU-vuoden kuluessa rikkaimman kymmenyksen odotettavissa oleva elinikä suhteessa köyhimpiin oli kasvanut 1½ vuotta lisää. Tämä luku koski miehiä.

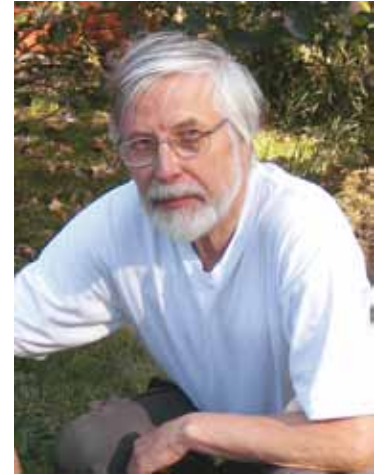
Naisilla suunta oli sama, mutta hitaampi. Kaula oli siis venähtänyt rajusti, vaikka köyhimpienkin elinikä alkuunsa hieman kasvoi. Uusimpien tilastohuhujen mukaan köyhimpien elinikä on nyt jo kääntynyt absoluuttisestikin laskuun. Nalle siis säästää, kun ei tarvitse maksaa rupusakin eläkkeitä eikä sairaanhoitoa. Poliitika on ollut onnistunutta.

Olkaa siis rehellisiä Suomen eduskuntapuolueet! Valitkaa maan johtoon kirkkaimmin poliitikkaanne edustava rehellinen, suorasekäinen mies!

Jos kaikki puolueet päätyvät Wahlroosiin, kuten rehellistä olisi, niin silloinhan voimmekin säästää vaaliruljanssin rahoissa. Voimme valita Nallen pressaksi poikkeuslailla eduskunnassa, kuten Kekkonen vuonna 1973.

Mauri Nygård

VEU:n hallituksen jäsen

VEU KESKI-POHJANMAAN VUOSIKOKOUS

Sunnuntaina 18.9.2011 kl 17.00 Snellman kodissa, Rantakatu 27, Kokkola.

VEU KP:n alue kattaa Pohjanmaan Pietarsaaren seudulta Kalajokilaaksoon.

Kokouksessa kuullaan kokemuksia syksyn sosiaalifoorumista Oulussa, katsotaan Jari Ruotsalan editoima dokumenttivideo sekä hoidetaan tavanomaiset vuosikokousrutiinit, mm. valitaan uudet toimihenkilöt ja suunnitellaan tulevaa toimintaa. Uusia mahdollisuuksia on ilmassa.

Kaikki tervetulleita!
Johtokunta

V E U : n H A L L I T U S

Puheenjohtaja

Olli Salin, olli.salin@hel.fi

Jäsenet

Antti Holopainen, antti.holopainen@a-klinikka.fi
Veijo Kare, veijo.kare@sysma.fi
Milutin Krivokapic, milutin.krivokapic@easyone.fi
Lea Launokari, lea.launokari@nettilinja.fi
Reine Lindeman, reine.lindeman@gmail.com
Mauri Nygård, mnyg@pp.kpnet.fi
Miira Oksanen
Thomas Wallgren, thomas.wallgren@helsinki.fi

Varajäsenet

Pekka Lundgren, pekka.lundgren@hotmail.com
Stig Lång, stigliang84@hotmail.com
Saku Mättö, saku.matto@gmail.com
Jyrki Yrttiaho, jyrki.yrttiaho@eduskunta.fi

Pääsihteeri

Jussi Lilja, 0400 722 706, jussi.lilja@iki.fi

Toimisto

(09) 682 3422, veu@co.inet.fi

Demokratian vakuudet

Suomen hallitusohjelmaan on kirjattu selkeä vaatimus takuiden saamisesta kaikille Euroopan väliaikaisen rahoitusvälineen tai muiden euromaiden yhteisesti sovittujen rahoitusjärjestelyjen kautta myönnettyille lainoille. Ilman tällaisia vakuuksia Suomi ei lainaa myönnä. Tällaiseen kirjaukseen päädyttiin, kun keväällä 2011 eduskuntavaalien yhteydessä kävi selväksi, että kansalaisten enemmistö piti siihen asti harjoitettua "tukipolitiikkaa" epäonnistuneena.

Kritiikki Suomen uutta, kiristynyttä linjaa kohtaan on kiihtynyt sitä mukaan kun Kreikalle myönnettävän uuden lainapaketin maksuaika lähestyy. Varsinainen pommi räjähti, kun valtionvarainministeri Urpilainen kiirehti ilmoittamaan, että Suomi ja Kreikka ovat löytäneet kahdenkeskisissä neuvotteluissaan yhteisymmärryksen lainatakuista ja niiden muodosta. Tiedotusvälineiden antama kuva EU:n huippukouksessa 21. heinäkuuta saavutetusta ymmärryksestä Suomen lainatakuuvaatimuksia kohtaan mureni yhdessä yössä. Järkyttyneet euromaiden kollegat antoivat kitkeriä ja tuomitsevia lausuntoja Suomen soololusta ja lopulta Saksan liittokansleri Merkel palautti

suomalaiset maan pinnalle tyrmäämällä vakuudet.

Mitä tämä lainavakuus-seikkailu meille kertoo ja miksi se on niin tärkeä?

Lainavakuudet ovat itsessään täysin symbolinen elemonessakin mielessä. Sisäpoliittisesti on tärkeää, että hallituspuolueet Suomessa voivat osoittaa hakevansa muutosta edellisen hallituksen politiikkaan. Itse lainapaketin toimivuutta, laillisuutta tai sitä, ketä näillä lainoilla todellisuudessa tuetaan eli keski-eurooppalaisia pankkeja, ei ole kyseenalaistettu. Tosiasia on myös, että valtioiden väliset lainatakuut eroavat normaaleista kotitalouksien tarvitsemista takuista siinä, että näitä vakuuksia ei ole tarkoitukseen koskaan realisoida. Ne ovat tavallaan kiinnityksiä toisen valtion omaisuuteen siten, että ne rajoittavat vakuuksina olevan omaisuuden myyntiä ilman lainojen suostumusta. Tämä on tärkeä muistaa, kun ihmetellään suurten euromaiden nihkeää suhtautumista lainatakuuksiin. Suurten euromaiden, tai tarkemmin sanottuna eurooppalaisten institutionaalisten rahoitajien eli pankkien ja rahoituslaitosten etu on, että kreikkalaisia valtion yrityksiä ja omaisuutta ryhdytään

KUVA: TOIVO KOIVISTO

yksityistämään -ja mitä pikimmin sen parempi. Tässä lainatakuut voivat toimia esteenä.

Vakuuksien vaatimisesta luopumista on perusteltu Suomen poliittisen painoarvon hiipumisella EU:ssa ja koko lainatakuupaketin vaarantamisella. Tämä johtaisi pelottelijoiden mielestä yleiseurooppalaiseen rahoituskriisiin ja lopulta lamaan. Tällainen argumentointi ei kestä pienintäkään kriittistä tarkastelua. Suomen poliittinen painoarvo on juuri niin suuri kuin se EU:n yhteydessä voi olla; pieni tai mitätön. Lainapaketti toteutetaan joko Suomen kanssa tai ilman, mutta siis toteutetaan joka tapauksessa. Jos kyseessä olisi,

edes teoriassa, koko EU-alueen tulevaisuus olisi loogista odottaa muidenkin kuin euromaiden ryntäävän apuun -aidossa EU:n solidaarisuuden hengessä tietenkin! Rahoituskriisin syvimmät syyt löytyvät EU:ssa harjoitettavan uusliberalistisen talouspolitiikan mahdollistamasta spekulatiivisesta keinotellusta, eikä mitkään lainapaketit ratkaise tätä perusongelmaa, päinvastoin.

Tärkein opetus on kuitenkin se, että EU:ssa ei pienen ääni kuulu ennen kuin sen päälle astutaan. EU:n oma kirjoittamaton sääntö kuuluu, että säännöt on luotu rikottaviksi. Tätä sääntöä on noudatettu säännönmukaisesti kaikissa unionin suurissa linjauksissa ja so-

pimuksissa. Suomen hallituksen on kuitenkin vaikea toimia vastoin hallitusohjelmaan kirjattua tavoitetta. Poliittinen uskottavuus romahtaisi ja koko demokraattinen järjestelmä ajautuisi kriisiin. Loppujen lopuksi vakuusvaatimus ei ole Suomessa taloudellinen kysymys vaan takuu sille, että demokraattinen järjestelmä toimii ja ilmaisee kansan enemmistön tahtoa. Jos Suomen lainatakuut edellyttävät samanlaisia takuita myös muille euromaille, niin siihen on sitten pyrittävä. EU:n edustaman symbolisen demokratian tilalle on vaadittava vakuuksia todellisen demokratian toteutumisesta.

Jussi Lilja

Miksi kannattaa olla VEU:n jäsen?

Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry välittää kriittistä tietoa EU-politiikan vaikutuksista ja tarjoaa kansalaisille hyvän toimintafoorumin.

Koska EU-ratkaisut ovat puhtaasti poliittisia, viimeinen sana on oltava meillä itsellämme.

Haluamme päätösvallan säilyvän kansalaisilla. Ta-

voitteemme on liittovaltiokehityksen pysäyttäminen - ja Suomi irti EU:sta!

Jos et ole jäsen, liity nyt!

Ilmoita maksuasi riittävät yhteystietosi, jotta

postit tulee varmasti perille.

Jäsenmaksuun kuuluu VAIHTOEHTO-lehden vuosikerta!

Ilmoita nimesi osoitteesi ja mahdolliset muut yhteystietosi e-maililla oheisen linkin kautta:

veu@co.inet.fi

Haluatko mukaan aktiiviseen toimintaan?

VEU on mukana mm. Sosiaalifoorumissa ja lisäksi VEU järjestää omia tapahtumia. Näihin kaikkiin tarvitaan käytännön tekijöitä. Ilmoittaudu toimistoon puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse niin saat tietoa seuraavista tapahtumista joissa voit olla mukana.

Jäsenmaksut:

Henkilöjäsen 17 euroa/vuosi, sisältää Vaihtoehto-lehden vuosikerran

Työtön/opiskelija 8,50 euroa/vuosi, sisältää Vaihtoehto-lehden vuosikerran

Perhejäsenmaksu 34 euroa/vuosi, sisältää Vaihtoehto-lehden vuosikerran

Jäsenmaksutilimme: Sampo 800015-926663

Ilmoita osoitetietosi mielellään erikseen kirjeellä, e-maililla tai puhelimitse.

Jos haluat VEU:n tiedottavan tapahtumista ja toiminnasta Sinulle sähköpostitse ilmoita oma s-posti-osoitteesi VEULle: veu@co.inet.fi

Sesejen tilinumero, saaja Mottagarens kontonummer, mottagare Sampo 800015-926663 Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry Mäkelänkatu 15 00550 Helsinki		TILISIIRTO GIRERING Jäsenmaksu, sis.lehden 17 € Opiskelijat, työttömät 8,50 € Perhejäsenmaksu 34 € Kannatusmaksu Huom! Kirjoita selvästi nimi, osoite, maksulaji, summa sekä vuosi Viesti Meddelande		KUITTI KVITTO Saaja ja maksaja Mottagare och betalare	
Maksaja Betalare		Viestinumero Referensnummer		Västnumera Referensnummer	
Allekirjoitus Underskrift		Eräpäivä Förfallodag		€	
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förfallodag		€	
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förfallodag		€	